

Battijus Sempronius.

Avtorejams:

Redažijas mahā, Zelgawā, Katoku eelā № 2.
Rīhgā: Schilling'a, Kapteina un Luzava grahmatu-
bodis un pēc formāra Leichendorff, pils. Kalkuseelā
№ 13. Bitās pilsehtās: wijsās grahmatu-bodis,
Uz laukeem: pēc vagastā-waldeim, mahzitajeem,
stolotajeem, z.

4. gas

Wina Fina

Ac Peelikumu: par gadu 3 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 60 k.
Bej Peelikuma: par gadu 2 rub. par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10 k.
Par preeuhitishanu ar pastu uj latru essemplari, ween' alga waj ar jeb bes Peelikuma, jamatsa 60 lap. par g. un 35 lap. par $\frac{1}{2}$ g. Sludinajumus' preekem roisas apstelajamās weetās pret 8 lap. par shlu rindzini.

Nº 15.

Lihds ar Baltijas Semkopī ik nedēļas iņuahk Peelisums ar stabīteem un derigu laika-kavelli;
maksā 1 rub. par gadu, 50 kopeki par pusgadu.

Rahdītājs: Sieelas. Silta kuhts saudē lopu ehdamo. Kuri un tā Latviešu mahzāhs Latviešu valodu? Politikas pārskats. Daschadas fināš: no eelschēmehi; visjauklas fināš. Atbildes. Sadīshwe un finatnība: Zauna pēc ehrķa līgša. Par jveschajeem mahrdeem Latv. valodā. Slubinājumi.

Saimneezibas nodata

Gleefag.

Lihds schim bija parasts, sleekas usluhkokt ka augu poslitajas, jo domaja, ka winas pa leelakai dalai no augu smalkahm sahnitehm barojahs. Bet ne sen atpakał angsti zeenits fisiologijas profesoř V. Hensens, Kihles pilsschta, ir rakstijis par kaweeem ispehtijumeem schini sinā, kas leekahs wiſai eeweħrojami buht. Ilgu laiku Hensens ir nodarbojēes ar leelo sleeku (*Lumbrieus terrestris*), kas naktihm un pee mitra gaisa us semes wirku isnuahl un tad, ar pakakas galu sawā zaurumā palildams, ar preekschas galu noskrutuscas kahtinus, lapas un masus jarinus, kas winam jaħneedjami, sawā zaurumā eewelt; no teem wiñsch tad laħbas deenas barojahs. Ari sleekas mahjokli fihkli pahrmekleja un atrada, ka tas ir lihds 10 pehdas garsch zaurums, kas gandrihs itin taħni eet sem ēeħxha. Sinams, ka tahds mahjoklis jau labi d'sili apakħi angligas humuża kahrtas atronahs; zauruma dibinā ir sleekas iħstens mahjoklis, tur wina meħdi gulet ar galwu us augħxu. Tahrpa ißkarnejumi us tahdu wiħsi alašči dibinā fakrah-jahs. Hensens tureja sleekas ilgħi taiku wangibba, smiltis, kur wini zaurumi jo labaki redsam; bet ari wina ispehtijumi us lauka Hensens pahrlezzina ja, ka sleeka wangibba tħapta d'siħw, ka plaqħha dabba. Us lauka rakkħnadas Hensens ari ne-augligā smiltis atrada, ka blakus ar jauneeem apdiħwoteem zaurumeem ir alašči loti daudis weżu zaurumu, kas pilni ar ißkohrnijumeem no tahrpa atstahti. Pee tam wiñsch ari dabu ja eeweħrot, ka daschi krahxoti weeli is ißkohrnijumeem eewel-kahs apkahrtejäς smiltis. Weż-żo, no tahrpeem atstaħħo, zaurumos gandrihs lihds pujs d'sikumam Hensens atrada loti smalkus saħrinu no semes wirju augoscheeni augeem. Kas gan waretu weħi preeksħi augu faknehm derigaf buht, ne ka tħodi zaurumi, pilni or augliqahm, waqtigahm semes-dalahm.

Hensens ar īlatijis wehl apdīhwotus zaurumus un atradis us
2 kwadratpehdahm masakais 9 zaurumus, kuri no diweem lihds trijeem
tahrpeem bija apdīhwoti, un īlatrs tahds tahrps īwehra $\frac{2}{3}$ solotnifa;
pehz tam rehkinot nohstu us 1 defetini (3 puhraweeatahm) 133,000
tahrpu, kas lihds 1000 mahrzinas īver, un tad nu ik 24 stundu laikā
īlates tahrps ijdod masakais 22 doli īsfahrnijumu, tad no tam war
weegli angligas īemes leelumu aprehkinat, ko tahrpi tahdās weetas,
kur winus neposta, sagatavo.

Beidsot Hensens ari wehl ir pahrmeklejis eefschu saturu pee
tahrpeem, bet ne lad nau atradis frishas augu dasas, winsch ari ne
lad nau redsejis, ka tahrpi augu faknes lad apgraustu; wini masā
ruhmē war tikai skahdet, semi no satuehm atstumbami un faknes sa-
vlosidami.

- Wispehdigi Henseus sawu pehtijumu panahkumus issazija ta:

 1. Sleeka apgahda mehlu-materialu weenadu isdalischann uſ laukeem, lapas un daschas zitas leetos wehjom atraudama un to pе- turedama;
 2. wina valihds schahdu weelu fatreneschana;
 3. wina schos isdala uſ daschadahn weetahm;
 4. wina atwer augu faknehm opakschfemi un
 5. wina nadara scho qualiqu.

Schahdu darbu skeeta pastrahdà gadu no gada bes makfas un
nekahdu eewehrojamu skahdi nepadaridama. M. L.

Silta suhts saudse lopu ehdamo.

Ne reti redsam us laukeem luhtis un status zaureem juntemm
un pamateem, isdausiteem logeem, ſachlobitahm feenahm un ſchleibai-
nahm durwim, kur wiſur bes ſchelaſtibas aukſtums, ſneegs un leetus
eelfchā nahk un filtums iſmuht. Bet pa ſcheem zaurumeem un ſchleib-
ahm ari iſmuht lihds ar filtum ſemkopja labums un pelna, lai
gan nemanot, bet tomehr alaſchin un paſtahwigi. Kad lops aif auk-
ſtums dreb un purinahs jeb no leetus un ſneega ſlapjuma fuhp, tad
paſuhd ar katru lopa drebeſhami laba daſa ehdamā no gubena, daſa
peena no govihm, daſa tauku no wehrscheem un zuhlahm, daſa wilnas
no aitahm un daſa pautu no putneem, kaſ it weegli un ſaprotami tā
iſſkaidrojahs: jo aukſtaka luhts, jo wairak baribas lopu meefās fil-
tumu uſturot ja-iſleeta un jo maſak ronahs tad tauku, peena un gaſas.
Kad nu lopi aukſtā un zaurumainā luhtī eelkti, tad iſeet tahdā wiſe
daudſ ehdamā pa zaurumeem nemanot un neſinot gaſā un aifeet bojē.
Turpretim ſchur un tur dehli uſſitot un feenu iſlahpot, weſelu ruhti-
ſadauſitās weetā eelekfot, ſauſus ſalmus ſlapjo, ſapuwuſcho mehſlu
weetā pakaifot un zeetus greestus un weſelu juntu uſturot, mehs
lopam un zaur to ſew paſcheem daudſ wairak labuma daram, ne kā
wairak baribas jeb aifdara dobam; jo lai gan lops aukſtumā buh-
damā wairak ehd, tomehr wiſch netop daudſ labaks preelch filtuma
daudſ baribas patehredams turpretim buhs lops filtā luhtī ari bes
ihpaſcha baribas peemetuma jeb aifdara gludens un labs meefās. —

Wissahriga dala.

Kur un ka Latweeschi mahzahs Latweeschi wa-
lodu?

No Theodora Molumba.

Gemeinsam mit dem „Rīgas Lapas“ 72. num., so fahds P. N. Šalīgis un kura tas
schehlojāhs par sīstu Latv. valodu vispārigi Latv. loītrafīos,
bet it ihpāsci „Baltijas Wehrmacht“, kam tadeikt ween „tikai pus tik

dauds lassītāju ne kā daschahm „peena awīshēm” esot. „Aisraidi bām
nū teem nesabeem augkeem, kā no tāhdas walodas likumji nepašī-
šanas un nezeenīšanas sagābdami, sarakstītājs mehgina išpehīt,
zaur kā tāhda walodas mītāshana zekāhs un teik ūlmetā. Winsch
atsīhīt, kā muhīsu školas wispirms pee tam wainigās un ūlka tā:
„Latweets dīrīd ūwū walodu ūkaidri runajam titai mahjās (uš je-
mehm), jo školā mahza daschadas leetos, bet tehwu walodas nū. Jo
tas eet tāhkaki školās, jo retaki dīrīd latviški runajam, un tas ūhī
domat Wahžu walodā.” Pehz P. N. kā atsīhīšanas tad nu Lat-
weeshu behrns un jauneklis pavisam nebabo mahzību ūwas tehwa-
walodas likumīs un par wihru pālīzis un dīsīhts no tautas mīhlestī-
bas waj no zensīhanahs pehz gara-darbeem, tas ūhī rakstīt un
raksta pehz Wahžu walodas likumeem latviški, zaur kā tāhda ne-
škaidra waloda ari laikrakstīs eepeersta. Beidzot P. N. kā issīka ze-
ribu, ta jaunās pilšfehtu waldes ūwas Wahžu školās atlauz ari
Latweeshu walodu mahzīt, kā Kreevi to atlauj Mīgās Aleksandra
gimnāzijā.

Schim rakstam stahjahs „Zeitung für Stadt und Land“ koti asū pretim. Wina ūka: „Ir netaiñiba, kad grib uskeep, ka Lat- weetis tihru tehva-walodu tikai mahjās dsird. Wīfās pagasta- školās Latv. Widsemē un Kursemē mahža Latweeschu walodā, wiswairak dsimušchi Latweeschi, Rīhgā nupat ka wehl weena latwi- ūka ūkola dibinata.“

„Ir netaisniba!“ Schos diwi schini leetā loti ūvarigus wahrdus „Btga f. St. u. L.“ uskrauj it meerigā garā neween P. N. ī, bet ori „Rīhgas Lapas“ redakcijai, un ūcho diwi wahrdinu deht abā ir mehs meerigā garā peerahdisim, zit mas „Btga f. St. u. L.“ pasihst muhšu ūkolas, muhšu buhšchanas, un zit mas winai bija teesibas, tādu pahrmetumu iſſazit un ūchini leetā par wiſgaligu teesneſi uſmestees. Pee tam ne buht naw muhšu no-domā, „R. L.“ redakcijai tā ūkot par aiffahwetaju uſmestees; mehs tikai paſchaj leetai ūkpojam, ūnadami, ka newar deesgan ūrahdit un peerahdit, tāhda apgrehziba walodas ūnā pat wehl muhšu laikos teek ūsihta pret brihwu tautu, kām walsts litumi jau 1866. gadā pēeschķirnīchi eekščigas paſchwaldiſnas teesibas. — Bet lai pirms ūlausamees, to „Btga f. St. u. L.“ wehl ūkla ūchini leetā. Wina raksta: „Latweeſchu rakstibas-waloda ir tikai no Wahzu mahzitajeem un ūkoloſtajeem Baltijas gubernā taiſita (gemacht) uu attihſtita, un tadeht naw jabrihnahs, ka pee tam Wahzu walodas ihpaschibas naw palikusčas bes darboſchanahs. Kā Wahži gahdajuſchi par Latweeſchu rakstibas-walodu, par Latweeſchu tautas pamahzīšanu un audſinashanu, tā winu (Wahzu) pirmais uſ-

Sadschwe un sinatuiba.

Zauna pee ehrgla ligðda. Schi numura bilde, ly. 122, redsam divi pretineelus fastopam, las loti isbrihnahs ta pee tam weens otru pahrsteiguschi. Wilz tiga zauna, aplam lahra buhdama pehz putnu ligðdeem, lepeni peelihduse pee ehrgla mahjolla, bet schis eenaidneels, farus majnos fargadams, ta leefahs nau wahjals spehlä par pahrdroschu, rupjo sagli, las eeradis nesapsargatus putnu ligðbus pretili lumigi istutshot. Bet schoreis tas wiltigai zaunai laitam dauds lo mafahs, wina to fajusdama un pahrsteigta zaur nesagaeditu fastapichanos ar faru nikalo pretineelu ir apstahjushehs un leefahs apdomä. Muhsu bilde abi pretineeli ir sljmeti tanl azumelli preelsch schwäs laujas us dñishwibu un nahwi, kur abi mehds galu dabuht. Ehrgli alasch farus wilainos pretineekus — zaunas, festus ic. — samös nagöd sa-kehruschi iżzel augstu gaisa, ar faru stipro lnahbi teem galwu fakalbidami, bet wilainee eenaidneeki pec tam nepaleet parada, wini saploša putnu meesu ar farween nikneem sobeem, ta ta daudstahrt abi eenaidneeki, augsti gaisa zihnidamees, weens otru nonahwë un abi kopsi semé notricht. Bet tanl aigadisjumä, lo muhsu bilde rahda, laikant zauna buhs ta weeniga, las faru oisleegtu naſchleschanu ar faru dñishwibu aifmalfahs, jo ehrglu lehwinisch, ta redsams, nahl ari patlaban us wahjahn. M. L

Par swescha jeem wahrdeem Latv. walodâ.

Lai gan schi leeta gana swariga, lai gan daschlaht schini sind grehko, tiko ne laträ Latro, ralstâ jeb grahmata, tad tomehr gauscham mas par tam ratschts ir runats. Jau nu gan ari sah̄ zilai ewehrot grahmats ir laitraitids walodas litumus, jau pamašam rauga ari ar sweschajeem wahrdeem apeeetees, het tatigu wehl leelu leelâ nekahrtiba muhsu ralstibâ nawaib iñnihzinata. Tamlabad tad nu domaju par scho ewehrojamu leetu kahbus wahrdus usschmet.

bewumis ari buhs, par to gahdat, ka ari vijas Vahju skolas pee
mums latviski mahza, tif lihds ka Latveeschu waloda Baltijas gu-
bernaas tif swariga buhs palikusi, ta tahds eegrofijums buhtu waija-
vfigs. Tagad no tahda swara ne runat newar, — to atsihs pat tee
kaifligalee Latveeschu brehki (die eitelsten Lettomanen)! — Vinas
tahtakus pahrmetumus „R. L.“ redakzijai neskaidras walodas deh
mehs wairat ne-eiwehrojam, jo laitaji gan jau pažhi atsihs, kurā
laikrakstā labaka, kurā ūlktaka waloda.

Par ūveschu wahrdu weidu jeb formu muhsu waloda jaruna pirms, pehz tam tilai jaſpreesch par minu isleetibū. Tadſchu repreleſchu ari par iſteetibū gribu pēzminet tāhdus wahrduſ. Švečhajōs wahrduſ ja-iſſchir, 1) paſchu-wahrdi (nomina propria), 2) leetu-wahrdi (nomina appellativa). Ka nu pirmee pilnigi ja-uſrem par tāhdeem, ja winus iſleēta zīta waloda, paſham par ſewi ſaprotams; otrasi ūveschee wahrdi zīta waloda til nepeezeeschiņi naivaid: winus war pahrtulſoi. It ihpaſchi tur minu nemas newaijaga peenemt, tur winus jo labi ſpehj pahrtulſot, waj tur jau labi wahrduſ preelſch ſnamas leetas paſiſtams. Ihpaſchi tē peeninu laiſtralſtu jaunās miſſes (političas-) walodu, tur peepatura wiſus ūveschos wahrduſ, tābdi Wahzu pirms rāſtā bijuſchi vreeliſchā. Kad mehs tā reſim us preelſchu, negauſigi, tad mums drikſumā ūradisees tit pat ūvescho wahrdu, zīl Wahzem, kuru laiſtralſtā ūtakam teikumani ūaws ūait ūveschu wahrdu. Waj newaretum wairali pa latviši iſwehrſtees, ir dauds wairali ſaprotami buhtu ihpaſchi maſaki mahzitam, v. p. ūauſmanis jeb andelmanis=tirgotajs, tirgus wihrs; proponeeret=liit preelſchā; ſpazeeret=paſtaigat(ees); ūuhrmanis=brauejs; eisenbahnis=dzelzceļš; agitācija=lihviba, intreses=labumi; neutralitete=bezuſiba; ic. Par pilnigu ūtumu mums ūchini ūia ūapekken ūchahdu nosaziju: tāhdus ūvečhus leetuswahrduſ, turus Latv. wahrdeem jo labi max noteikt. tāhdus ūčiſmet projam, ja poſčas malodas wahrdi labaki, ne ūvečhi.

Til dauds grībeju mīspārīgi par svešo mahrdū isleetibū sažīs, lai gan dauds wairali par ieho leetu mehletos pahrunat; bet pirms apskatīsim mīnu weidu (jeb formu). Tē nu šīs noteikums stāhīes par likumu: ir gluschi besēhīga statīvēs pehz zītām walodām, ihpaschi pehz Wahzu walodās, lā šīi finamu svešo mahrdū usnehmūši; bet ja tādu svešu wahrdū grib isleetat, tad jastatahs lā wīnīsh stan tanā waloda, iis kuraž tas nemīts. Tad jaraungāhs pehz wahrda satnes, tad preelektamē Latv. galotne. Vai reprezentīvu pahrrunajam Latvīnu mahrdus, tad Greeku — ir ihpaschi apgarīgās mahrdus. Ichnīns ūzēdā mīldā ūzēl ūzētība.

Latineem 5 dellinazijas, as, e, i, o: u: dellinazija. Pehz as ir es dellinazijas loka femininus; pehz o: ir us dellinazijos maskulinus; pehz i: dellinazijas misas trijas lahtias. Pee a: ir e: dellinazijas mumis ar Latineem muhsu dellinazijas sa-

lahdā Wahzi nama-mahthes ar sawahim Latw. deeneests-meitahm saru-najahs un kuru daschi Wahzi pat ari Latw. rafstibā eedsimūžhi. Schi ir ta lehka-waloda, ko daschi tura par ihsto Latw. walodu, „ko wlfi saprotot“. Kamehr Latweescheem nebija ūabsihwes brihwibas; kamehr wineem, bes garigahm grashmatahm, literaturos truhka; tamehr wini gara un laizigā attihstibā bija behrni; tamehr ar scho „lehka-walodu“ it labi wareja iſtikt. Bet lihds ar brihwibu, paſch-waldischanu un pawifam lihds ar tautas attihstibū radahs ari tahdas waijadsibas, kur kufnas-waloda wairs nepetika. Tee, kas zitadas walodas nepasina, tad it meerigi ūozija, ka Latweeschhu waloda esotik nepilniga, tik wahja, ka tanī „jo ūmalkoki newar ūarunates, kur tad wehl par dſikahm mahzibahm runat un rafstit.“ To ſin ihpaschi Kursemes laukskolotaji, kas tadeht ari ūawā konferenzē ūatiwiſti neruna, un wini jeb tas gars, kas wineem ūchinī ūinā eepotets, ir wainigi, ka tahdas domas pat lihds „Btgas f. St. u. L.“ redakziju speedusvhahs zauri, kura — jau no ūeneem ūaikem ūatiwiſki neprasdama — tomehr jau no ūeneem ūaikem ūinajusi ūpreest par Latweeschhu walodas wahjibahm un behdigo nahkotni. Tē kriht prahktā tas ūakams wahrdi, ka oks daudzreis ūsnemohs par ūrahahm ūpreest. — Ne tā wareja iſturetees tee Latweeschhi un Latweeschhu draugi, kam tautas ūikten un attihstiba bija un ir tuvu pee ūirds. Lihds ar tumšas un wehrdsibas muhreem pehz winu atsīhshanas bija ari ja-kriht teem muhreem, kurds ūesinašhana un ūesinatniba Latweeschhu walodu ūimteem gadu bija eeslehguschas un kas tautas attihstibū ūistin ūeedsa, ūeatslahwa. Pa diwi ūeleem war ūiskluht pee ūcho ne-zeenigo un tantu apspeesdamo muhru gahshanas: ūsmeklejot Latweeschhu paſchu nepasichtos jeb aismiratos wahrdus un ūeenemot ūveschus wahrdus. Pirmajā ūinā ihpaschi ūopelni ir Latweeschhu draugu bee-dribai, nelaika Kronvalda Altim, tad Baronam, Beesbardim, Laub-Indrikim, R. Müllerim, Kaudsites Matisham un d. z. Pa otrajo ūekstaigajot ir ūoti dauds grehloti, jebchhu gan ari ūchi ūeka waijaga. Pirmajā, kas ūveschus wahrdus ūeeliškam ūeenehma, ir „Baltijas Wehst-nefis“, kā P. N. ā pareisi ūeesihmē. „Balt. W.“ ūopelns gan ir, ka ūimteem un ūukstoscheem ūafitaju ūepasinišchees ar ūvescheem wahreedem, kas tagad jau ūispahrigi ūeek ūeetati; bes wina droščas ūe-shanas pa ūsnemto ūeku tas ūebuhtu ūotizis; tomehr ir ūums ūekeet, kas pat daschi tahdi wahrdi no ūveschahm walodahm ir ūsnemti, kas Latweescheem paſcheem jau ir. Wehl jo ūlaščakā mehrā ūveschus wahrdus ūeenehmuſi „Rīgas Lapa“, un kad mehs ari ūepehjam ūeekrist „B. f. St. u. L.“, kura ūaka, ka „R. Lapa“ ūafstus Latweetis, kas tahds, ūepehjot ūapraſt, tad tomehr ūums ūilnigi ūapeekriht P. N. ā, kas ir tē bes mehra newar buht. Turpretim mehs newarām ūeekrist

P. N. ķegam tānī sīnā, ka vāschu laikrakstu valoda tadehk til ūlsta, ka Latvēžchu školās nemahja Latv. valodu. Laikrakstu redaktorim ari valodas sīnā jābuht pāhrak par pagājusā školū mahžekleem, — no wina ween til atlez wina lapas tihra jeb netihra valoda, jebšchū gan wīseem Latv. redaktoreem peemiht wahjibas Latv. valodas sīnā, jau tadehk, ka ta wehl newis notahk naw ūsneegusi to augsto attīstības stāhwoksi, ko wina war ūsneeqat un ko wina ūsneeqs.

Politikas pārskats.

Talgawā, 9. aprīlē 1878. Schodeen par politiku rakstit un spreest, naw pateesham weegli. Ta weeniga leeta par kuru zīk ne zīk taisni war spreest ir ta, ka karšč nebuhs, jau tamdeht ween nē, ka Anglija bes beedra ne buht nespēhj ar Kreewiju karu eesahkt, lai wina gan lihds īcho pašchu brihdi us karu rihkojahs un ori Riht-Indijā pawehli dewuše, no tureenes kara-pulkus us Malta ūlu, Widus juhēā ūhtit. Bet, ka jau ūzits, beedra winai naw un weena pate wina ne neeka nespēhj. Wina waretu, kad dauds, Kreewijai „Balto juhē“ noslehgāt, winas andeli pa ūchihs uhdeneem ūkvet, bet wairak ori nē, jo us ūkušumu išnākt wina laikam ūrgaſees, tamdekt ka ūnar ar Kreewu kara-pulkeem us ūkušas ūmes mehrotees. Pa tam war buht ari kongress ūanahks. Firsits Bismarks eſot ūelwalſtihm preekſchlikumu ūeekuhlijis, un ūelwalſtis ūchim ūrekkſchlikumam ūeekrituſchas, lai ūelwalſtis ūaveem ūuktneem Berlinē dotu pilnuvaru, ūapulzetees un no- spreest par to, kas us kongreša eesahkams, kad ūineem ūanahk un wehl par dascheem ūiteem ūrekkſchautajumeem. Ūelwalſtis eſot ū- aizinatas, ūaveem ūuktneem par wišahm ūchihm ūeetahm waijadsigos ūrekkſchraſtus dot. Tahlak firsits Bismarks pagehr, lai kongrefsam ne ween San Stefanas ūeera-nolihgumus ūrekkſchā ūet, bet ari tos no- lihgumus no 1856. un 1871. gada.

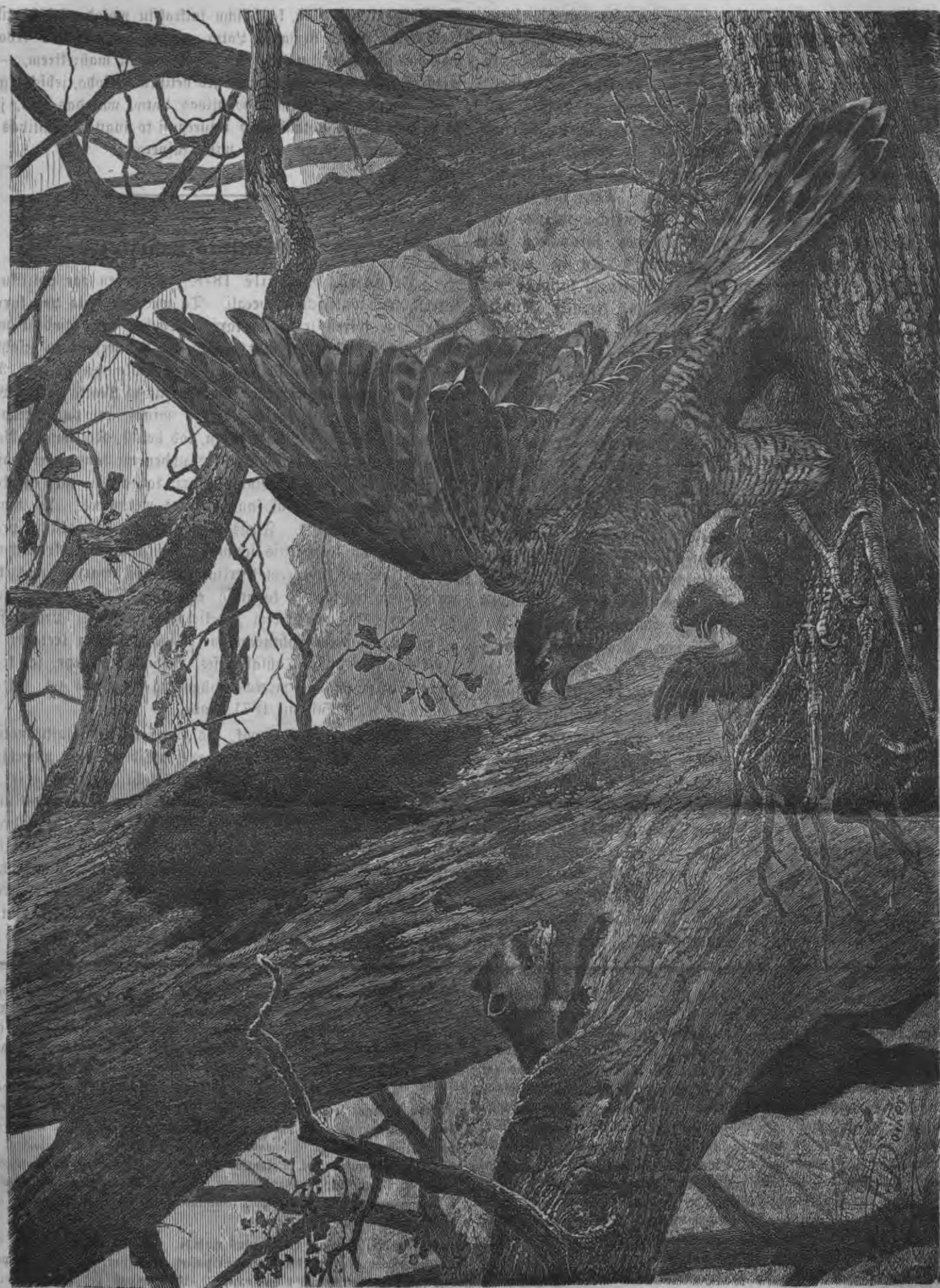
Kad apluhkojam tuvak, kas Anglijā pa to laiku notizis, tad no Anglijas avisēs sino tā: Anglijas valdība dewuše pāwehli, kara-pulkus no Rīht-Zibijas un Maltaš salu suhīt. Tasuhta ir: divi eiro-pieki pulki, divi Goorka-pulki, divi kara-lauka baterijas un 4 sapeern kompanijas. Divi ofizeeri patlaban un Maltaš salu aizbraukuschi, lai sagahdatu viņu preišķi kara-pulku fanemšanas. — Anglijas admirālītete ari 40 garainu fūgus aissuhītījuse un „Widusjuhēn; Iai tureenes bruau fūgus iissargatu pret torpedeem. Avisēs ari meklēj, ka Anglijas valdība Sweedru valdību luhguše, lai atlaujot magasīnes plazi eetaisit un Fāres salās, (laikam preišķi Baltās jūrās no-

etahs (aqua = ala ic.), tā ka pee wahrdeem us — a jeb — e ne kahdos schaubischanaahs ne-īszelahs; tāpat ar geografijsas wahrdeem, ja mina nawaids plurali: Roma = Roma; gen. Romae = Romas; dat. Romae = Romai; ak. Romam = Romu; los. Romae (ai) = Roma (=i). Bet daudīstaitis ūkabrtiba; p. p. Athenae iraid daudīstaitis, pa Latvisti teesigi sazit tilai schahdi: nom. Atenas, gen. Atenu, dat. Atenahm, ak. Atenas, los. Atenās. Tāpat ari Sirakusas, Termopylas, Tebas (platais e=ā), Plataijas, Teipijas ic. Žil greisti tur pretim bes kahda eemesla teikt: Athene (jeb Atena), tā gan sauž kahdu Greeku deevi, bet ne Athenu pilsehtu; Sirakuse, Termopile; Tebe jeb wehl iħstti ar Wahzu ir Latv. galotni lepam — Tebene ic. Mumis jau leelais pulks weetu wahrdi plurali pašču semē. — Lai pahreisjamm us o ir u dekklinazijahm, kuras tā tā mumis o burta nawaids, kahrikt weenā — us dekklinazija. Jau mumis daschi sweschi wahrdi us us peeremti, p. p. Kristus, Mojsus, Pilatus ic. ir minus dekklini tā ta Latv. wahrdus; pehz tagadejas wiħses buhtu tad jarafha Kristi, Mojs, Pilats bes kahda eemesla, kur Latinis teiz: Pilatus, Christus, Augustus, Romulus, Cyrus, Pompejus. Maj tāhdus wahrdus newaram daudī dabigati dekklinat pehz u dekklinazijas tā medus, leetus, alus, Saldus ic.? Kam labad tur ismest wokalu is wahrdi aħra ir malobas stanibai īaunu darit? Daschi aħsal metu schees otrā puże, eeraudstisjuschi galotni us tā pee zelma peederosju ir neħmu schees dekklinat: Cyrus(s), Cyruſa, Cyrusam ic., Pius(s), Piusa, Piufam. Tāpat ari tos wahrdus us sas, kā wehl pašču pahrlabotajā biblija: Juħdas, Juħdasa, Juħdasam; Lukas, Lukasa, Lukasam. Peħz tāhdas breesmigas buhschanas rażi saħls ari dekklinat: Kristus, Kristusa; medus, medusa; teetus, leetus, leetusam. Ne kahdi newaru isprast, lo zilwels gan domā tā rastidams; tā jau pavism barbaru buhschana; Iai Deewi muħlu walodu no tam paħargħ! Korpuß, korpusa, korpusam ic. — Wahrdi us as dekklinajumi pehz a dekklinazijas, tā pat tā tas, ta, tam ic. p. p. Juħdas, Juħda, Juħdam, Juħdu; Epameinonbas, gen. Epameinonba, dat. Epameinondam, ak. Epameinondu. „Kara kronikă“ gen. no Nikopolis iraid Nikopolisa! Schis wahrdi lokams pehz i dekklinazijas tā firbs Biel. § 347 nom. Nikopolis, gen. Nikopolis, dat. Nikopolij, ak. Nikopoli, los. Nikopolis. Tāhdā wiħse iħstti wiħsus Greku-latīnu wahrdus ar Wahzu galotni opel buhtu jalola ir no-

minatiivā buhtu jaletētā galotni opolis jeb opils. Tāhdai tad: Konstantinopoliš, Adrianopolis; Filipopolis, waj mairak pa Latviiski Konstantinopiliš, Adrianopiliš, tā arī daſchlahti uſ ſemehm runā. Greeku polis tas pats tas muhju pils (Wahju Burg; tā arī Peterburgu jo treetni pa latviiski waretu fault Petrapili). Pa wiſam nesatwiſli ic teikt: Konstantinopile, Filippopile ic.

Nu wehl sahdus wahrdus par' pluraleem us i. Muhsu valodā tahdu weetu wahrdus deesgan: Gaiti, Greentschi, Sili, Lutriini, Karlautschi; tam nu mums waijaga buht it patihkamam, tad schahdus sveichus wahredus lastopam, mius jau waram tā pat delkinot ir ifleetat tā sawus. Tā p. p. Saloniški, gen. Salonišku, dat. Salonišleem, al. Saloniškus, los. Salonišķos; Pompeji, g. Pompeju, d. Pompejeem, al. Pompejus, l. Pompejds; tā pat: Leontini, Birzeji, Nigospotami. Latinu neitri us (sum ir)—ium pee mums paleek par feminineem us (—a ir)—ija, p. p. gymnasium — gimnasio; museum — muzeja ic.

Grūhtati itaid i dellinazijas wahrbi. Pirms mums jazīsskis mastuliniš no feminīneem ir neitrum, lās maslulini paleek maslulini, lās feminini, paleek feminini. Bet kahda nu pee mums i dellinazīja? Pehz winas pee mums tilai eet feminini ween. Kas is tam top? Kas pee Latīneem femini un neitri wareks pee mums eet pehz i dellinazījās, lās maslulini, ees pehz a waj u dellinazījās, lās satru reisu un wairali winahm walodahm tuwojahs. Latīnu majestas p. p. tagad pehz Wahzeem statidamees sanz pat majesteti, tur teesigati jateiz majestatis gen. majestatis, b. majestatis, a. majestati, los. majestatis; ta pat ari wiſi wahrbi, lās wahzisti galināti us itāt. — Latīnu wahrdus us o. it teesigi jau wiſi raksta us ons. — Tad veiši vičpārīgu litumu jadob, kā maslulineem, kureem nominatiwa sīhmes truhīst. Japaleek muhsu sīhmei — s lāktu; neitri paleek pat feminineem, kā ari feminini paschi ar feminīnu galotni.

Zanua pēc ehrgla līgħda. (P. 120.)

Nehgsħanas), bet tas wijs neeki, fà no tizamas pujs issajits, jo Sweedri ne kahdā wiħse ne-eelaidees farax ar Kreeviju. Zaur żanġrim nemit, Anglija newar ar Kreeviju faru ußfahkt; beedra winainaw, jo Austrija, ta weeniga walts, kas ar Angliju un Turziju kopya waretu faru ußfahkt, ir jaistita pa dandu zaur sawahm eekschigahm darisħhanahm un zaur sawu naudas truħkunu.

War buxt, la noħfeschas deenās politikas bux-xanas jo mairak pa weenu waj pa otru puji weħrtiisees un tad-warefin jaunatās sinās jo skaidrafus ġuri tuwa kus pahrspreedumus pañneqt. —

Dashadas sinās.

No ekkċejjemm.

Schahdu rakstu Rihg. Latv. beedribas preeskħneeks, R. Kal-nina f., redakzijai p-eeftuhijs, lai to ujnemot schim lapa:

„Altibilde „Baltijas Semkopim“.

Tan ħixha leetā storp „Baltijas Semkopi“ un „Baltijas Weħsinej“ G. Mathera kungz daškrejx peeminnejis Rihg. Latveesha

beedribu un winas darboschano. Lai nezeltos grejas domas par beedribas darboschano, es runas-wihru užbewumā, sihmejotees us „B. S.“ pеesihmejumeem № 22 no pehrū gada, turu par wajadīgiu dot schahdu išlaidrošchanu. Bet lai išlaidrošchana buhtu saprotama, tad pеevedišču paprekschu pačhus pеesihmejumių schē wahrdū pеhz wahrdą:

„1) Waj zeen, B. Dihriķa k. tantas labumu un godu eeweħroja, kād wiñsch **1870**, g. sawās dariščanās u Peterburgu brausdams no Rīgas Latv. beedribas zela naudu ar 80 rubleem iškaulejahs?

(Protocols no 1870, num. 37.)

2) Waj tas ari notika tantai, winsch labumam un godom par labu, kad winsch zaur smalli ijdomatu preeschlikum 1871, g. no min, beedribas vilnas sapulzes iškaulejahs spreedinumu, pehz kura beedriba gribėja už savu naudu parahdus taifint un B. Dibrifa f. 7000 rublius dot preesch drukatawas eetaisės!

(Protokols no 19. julijs 1871, num. 38)

3) Waj Juhs, (B. Dihrika l.) 1872. gadā Latweeschu heedribu un ūmūs pretineekus „Balt. Webstnesi” tik aši buhtu wajajuschi, ja ſhee heidsamee par to nebuhtu gahdajuschi, fa Juhs tos 7000 rublus nedabujat? —

Изъказидрофчана од. 1). Іюнія 1870. г. Р. Л. бедриба вії
усаизината тікує даліbu nemt пеe Кеісерікас Widsemes wіspahrigas
faimuezibas бедрибас (Каіserliche Livländische gemeinnützige und
öconomische Societät) фапулехм Ruhjenē un пеe то reis nodomatas
semkopibas істахdes Rihgā. Lai бедрибай buhtu eespehjams ar
sekni пеe scheem darbeem даліbu nemt, tad runas-wihru фапулze no-
spreeda: аїсутихт uj toreijs Peterburgā ішрікоту manufaktur-істахди
diwus wihrus no бедрибас pušes, lai wini sawahktu sinas par tahdu
істахди. Preeksch іsdošchanahm nospreeda 80 rublus; preeksch suhti-
fchanas uj істахди ішвехлеja B. Dihrika un J. Baumana ll.; bet ja
kahds no scheem kungeem uebrauktu, tad par weetneku ішвехлеja
R. Thomson l.

(Prot. no 14. junija 1870, q. num. 37)

Zisskaidroshana ad. 2). Rihg. Latweeschu beedriba jau 1870. g. bij atsinuse, ka Latweeschu tautu war drisksat pee gaismas west, tad awise, tautas garā farakstita, teek wairak reises nedelā isdota. Lai schis mehrkis waretu ijpildits tift, tad beedriba nojspreeda preefshewis eeritteht drukatawu un preefsh tam aissnemi liids 7000 rubli, bet tikaj ar to siuu, ka schini drukatawā „B. B.“, kuru beedriba to reij atsing par tautas garā moditu, tiltu drukats triibüs reis nedelā.

(Prot. no 5. julijsa 1870, g. num. 38 un 19. julijsa 1870, g. bet
19. julijsa 1871, gadā, fā „B. S.“ raksta, par scho leetu ne fas nam
spreefis).

Peesihmeschana ab. 3). Tā ka B. Dihriķa ī. no valdības nedabuja atwehleschani, „B. w.“ trihs reises nedelā išdot, tad, tā ja protams, tam avatāch 2) pahrrunatam ūreedumam waijadseja palikti neisvilditam.

Beru, ka ar scho buhs peerahdits, zif nepareisi schee trihs Mathera t. preefhmejumi jeb jautajumi ir. Dapeemin tikai wehl, ka preewesti spreediumi no R. L. beedribas runas-wihreem un us pilnas sapulzes ir katru reissi weenbalsfigi peenemti tiluschi, un ka preefchanahm 5. un 19. julijā 1870. g. runas-wihru sapulzē un pilnā sapulzē B. Dihrika t. ne mas now flaht bijis un tadehk winčā gaunewareja preelsch levis ko "iskauseht". Abi reises pat sapulzes wadoni bij R. Thomfon t. un abi reises ta leeta tīla preelschā zelta no schi lunga. Derigs ari buhs G. Mathera t. atgāhdināht, ka beedribas eekschēgas darijanas bes beedribas waldes atwehle-šanas nepeeklahjabs kāji awišes pahrspreest, ihpazchi kad spreediumi likumigās instanzēs peenemti un wehlaki ari no rewidentu komisijas par rītigeem atsūti, ka tas schini leeta notizis."

Nihgā, 4. aprīlī 1878. R. Kalnīnīc.
R. L. beedribas preefshneeks.
Tik tahti R. Kalnīna t. No ūgas puses redakzijat te buhs
lahds wahrds jašaka, pirms lai tee zeen. Iaſitaji, kas šhogad no jaun
na peenahkužhi, ar ſcho leetu eepažihto, otrukahrt lai nezeltos tahs
domas, ka redakzija pret R. Latvēschu beedribu un winas zentee
neem iſturejuſehs jeb strahdajuži. — Daſch̄s war buht jautahs: kadeh
ſchi lecta tik wehlu, gandrihs veži gada laika, atjaunota. — kadeh

¶. ¶. Igs now ahtrači atbildejis? It lehti waretu ari gaditees, ka redakcijai tamdeht waina kluhtu uſlīsta. Scho pahrmetumu mehs gribam jau dihgls iñihzinat; Kalnina Igs gan atbildeja tuhlit vehrн gad, bet schini atbildē bija personiski pahrmetumi pret schihs lapas redaktori, kahdus sawā lapā uſnemt neweena redaktora newar pēspeest. Tadeht redakcija jau tuhlit sawā 26. num. 1877. ¶. Igam dewa schahdu atbilst;

„Juhsu rafstu, zif tahtu tas us to tur isskaidroto leetu sihme-
jahs, mums truhfst eemesla neusnemt; bet fa mehs to datu, tas ne-
peeliahjigā vihse schihs lapas redaktori aishni, nevaram usnemt un
neusnemum, ir vats no fewis saprotams. Tadeht Juhs bubsit tik
laipni 1) mums sīnu laist, waj Juhs meerā, tad iecho beidsot mineto
datu struktejam? 2) tos wahrdus, tas schihs lapas redaktori apbeh-
dina, zaur wehstuli atnemt atpakač.“ — Uj tam K. tgs atbildeja, ka
ne fa nekaujot djeħħi un ari ne fa nenemshot atpakač; tadeht re-
dakzija valika pee ħawa pirmā uoleħnuma. Bet tad nu tanu scheitan
nodrulata atbilde tahdu ašumu naw, furu deħti atbildes neusnemħana
buhtu waijadsga, tad mehs, fa lehti protams, ari nekawejamees to
usnemt un peesihmefum tilai kahdus isskaidrojumus pee paċċas leetas.

Muhſu pretineeki ar wiſeem ſpehkeem ir zensuſchees gan ar wahr-deem, gan ar ralſteem peerahdit, la mehs, runa ſtahwoſhu ralſtu pret Dihrika īgu iſſludinadami, eſot pret R. L. beedribu ſtrahdajuschi. Uſ ſcho apwainoſchanu attaiſnotees, mehs turam pret ſawu godu, un ſchis ir tas eemeſls, fadehſ mehs to, pat uſ tam uſaizinati, ne-darijahm. Tik pat muhſu zeen. Iaſitaji, kā ari muhſu pretineeki ſina, kā mehs ne ween Latv. tautas-leetā wiſpahrigi, bet ihpaſchi ari pret R. L. beedribu eſam iſturejuſchees, — la abas mums alaſch un wiſur ir tuvu pee ſirds ſtahwejuſchias, — la mehs tahs iſdewigā brihdī ar wiſeem ſaweeem ſpehkeem eſam aiffſtahwejuſchi. Zekahs jau tamdehſ ſchaubischanahs, waj R. f. un daſchi ziti naiv pahrsteiguſchees, mums mineto wainu uſlidami, tad ſchi ſchaubischanahs paleek jo leelaka, kād paſchu ſcheit pahrrunatu leetu jo ſihlaki eewehro. Ne ar N. Lat-weeshu beeribu, bet ar B. Dihrika īgu, kā ari R. fgs pats ne-leeds, mehs kluwam peespeeti nepathikamu ſpalwas-karu west, un ta-dehſ ari ne wiſ min. beedribai, bet ſawam min. pretineekam mehs uſrahdiyahm wainas, fo wiſch mums tik daudſkahrt un tik labprahrt mehdja pahrnemt. Mehs bijam peespeeti atturetees un to daridami mehs newarejahm wiſ uſ zita taſha zeka ſawu pretineeki pahrſpeht, — mums winam bija jaſastop uſ ta zeka, kuen wiſch pats bija iſredſe-jees, — bija jaſrahdha wina baskis, kur wiſch nodarbojahs, mums ſlabarau no ajs iſwiſt.

Bet kād uu pahreet us to jaatajumu, waj bija pareissi un pateesi, ko mehs žawam pretineekam tanī tē pahrrunata rakstā esam pahrmetuschi, tad mumis tagad, ka lehti protoms, no atbildes ja=at=raujahs un ta ja=atkaui zeen. publikai. Muhiu uidewumā wax likai buht, ka mehs ihseem wahrdeem pašchu leetu isskaidrojam. Lai mumis buhtu atkauts, pee Kalsina tga isskaidrojhanahm lāhdus isskaidroju=mus veesprauft.

ad 1. Mehs neschaubamees, ka tee notitumi, ko R. f. peemin, pehz protokolu wahrdeem teescham ta bijuschi, bet pee tam mehs to mehr neisprotom, ka R. f. wahrdi žaskan ar runas wihru spreedu-meem, kas gada-pahrskatā issludinati. P. p. R. fgs seka, beedriba jan junija 1870 nospreedusi, 2 wihrus us Peterburgas manufaktur isskahdi fuhtit, „lai beedribai buhti eespehjams ar felmi peedalitees pee wišp. Žaimenezibas beedribas sapulzehm Ruhjenē zc.,“ bet tīkai 6. septembrī 1870 kuva nospreests „no Latv. beedr. pušes weenu wihru fuhtit us ekonomijas beedribas sapulzi Ruhjenē!“

(R. Latv. beedr. gada-pahtskats pr. 1870, sp. 6).
 Tahtsk mums sajits, ka ne wis 2 wihti, ta nospreests, bet tikai weens wihrs, proti V. Dihrika lgs, uš Peterburgu brauzis un nospreestos 80 rubtu ūanekmis, un ka winsch par mineto isskahdi Ruhjenē, ne kā naw isskaidrojis, bet — pehz daudzstahrtigas pēprāshanas — tikai dauds wehlaki „Balt. Wehstnesi“ t. i. sawā lapā ihsas finas pasneidsis. Par šchihni leetahm war skaidras pērāhdischanas dabot, tadehk aši wahrdi tē ne buht naw weets. Ja pehz tahdahm pērāhdischanahm israhbisees, ka tas, kas mums ūnots, naw teesa, nu tad jau taihni baiks uš otro puši un mehs ūcho taihni ar mihiu pārsktu nodrukāsim. Bet eelam tas naw notizis, mums

taišču neweens gan neleegs brihnotees par to, taħdā wiħse mi-
netais beedribas spreedums irispildits un no tam pa konse-
kwenzes zeku meħġinat ispeħtit, taħdā wiħse f'his spreedums zeh-
lees. Latw. beedribu turpretim meħs tamdeħk turam par neaf-
laxmu — wina ir to wiślabako għinejja, ta spreesdama.

ad 2. Mehs pateizamees k. īgam, ka winsch tē pahrlabojis weenu drukas wainu, proti ka min. spreedums par nodomato druktawas dibinažhanu naw wis 1871, bet 1870. gadā notizis; finams, 1871. gads ari nestahw ūkārā ar braukšhanu uz Peterburgas manufaktur-īstahdi, bet gan 1870. gads, kā jau no k. Iga isskaidroju-meem redzams. Ari ūki spreeduma deht R. Latv. beedribai ne-ween ne kā newar pahrmest, bet wina teesham iepelnijus habs atsīhšhanu no wiseem Latv. tautas mihiotajeem. No winas ekonomiska stah-wokta to leetu apluhkojot, wina toreis usnehmusehs loti leelus upurus, kuri pirmā fahrtā ne wis winaai, bet "Balt. W." ihpažnieceekam wa-reja par labu nahkt un tadehk aba mehs scho fungu ahrpus ūchīhs leetas ne buht nespēhjam domat, jebšhu winsch vee min. spreedumeem ne-efot ūlahti vijis. Kur tik leeliskas pahrgrožīshanas ar laikdū laik-rakstu nodomatas, tur wišpirms ta ihpažnieceekam loti leela peeda-lischanahs, tur zitam naw teesibas, bes wina gribas un finas ko no-hajit. Un tee fungi, kam wina preekšlikums ūchīns leetā wehl dīsihwā atminā, mums laikam dos pilnu taisnību, un mehs tik noschehlojam, ka k. īgam ūkis eewehrojamais preekšlikums war buht naw pasīhstams.

ad 3. Ari scheit mehs neschaubamēes, ka R. l. pateesibū runajis, tomehr mehs wehletos, ka wiñch reis palafitu „Balt. Wehstn.“ no ta laika; war buht ka tur atradiñees tahs miñllas isskaidrojums, ladehk tas pats laikraksts, kam beedriba nupat ka bija nodomajusī drukatawu dibinat, pret scho beedribu peepešchi tik aſi ſahka ſaeot. — Wairak mehs tē ari ne ka ne-efam ſazijuñchi. —

Par k. kga ihpascheem pefihmejumeem pret schi laikraksta redaktori tagad spreedihs zeen. lasitaji; bet muhsu usdewumā wehl stahw, atspehkfot to atgahdinajumu, „ka beedribas eelschīgas (eelschīgas? Red.) darīshanas bes beedribas waldes atwehleschanas nepeeklahjahs klaji avisēs pahrspreeft.“ Schis teikums par fewi naw apgahīchans un mehs tam pilnigi peekrihtam. Bet min. „atgahdinajums“ — kad ari ne buht nerehkino, ka tas, tāhdā formā, ir pret polemikas jeb klaijas sarakstīshanas līkumeem — iš mums newar sīhmetees tadehk la wiſas tāhs leetas, ko mehs tē minejuſchi, jau dauds agrāk zilā weetā ir klaijas ūrnuās Rīhgā un wehlač pa wiſu Latviju (ad 2). Kad schi beidsamā leeta (ad 2) ari naw beedribas gada-pahrskatā no 1870. g. uſuema, iſſkaidrojahs war buht zaur to, ka tas tikai 1872. gada drukats un ūstahditajeeem ta war buht wairš naw bijuſi atminā; zitadi beedriba gan mehds wiſus spreediumus gada-pahrskatā uſuema. — Tos pee latras punktes pefihmetos protokolus mehs efam norakſtā ūanehmjuſchi no tāhda treschaja, kura wahrdy mehs ūinams ne kad ne-iſdoſim. Bet mehs tos tomehr ne-efam iſſludinajuſchi wahrdi pehž wahrda (in extenso), bet tikai pefihmejumejūchi par peerahdiſchanu, ka pate leeta tā notikuſi. Ka schi leetu gluschi daschadi war ūaproſt, schis raksteens jau deesgan peerahda.

Jelgawa. Kurzemes gubernas pārvalde dara sinamu, kas nogodā Jelgawā sīrgu tirgus ne wiš kā satru gadu 15., 16. un 17. aprīlī bet 18., 19. un 20. aprīlī tikuhs noturets.

— Kurzemes kreditbeedribas-direkçija dara finamu, ta Kuldīgā, Lūkumā, Talsos un Jelgavātācē bijušķas agenturas prečuks ūchihs beedribas wairs neatrodahs.

— Nomiruschu Blukstes 17. sirgu-kantona pahrvaldneeka Nahrl
Wilde un wina palihga Augusta Seiffert weetā, no Kursemes kara-
komisijas apstiprinati hofrahts Jakobs Podres un par wina palihgu
Blukstes meesta preelschneeks Johann Neumann.

Jelgawas „swehtku-komiteja“ muhs lubds, schahdu usaizi-naschanu sawā lapā usnemt. Wina nodomajuše us maija beigahm Jelgawā isrihkfot basaru ar isloeschchanu, kuru eenehmums tiks nodots Jelgawas Latweeschu komitejai preeskch kara-wihru un winu peerderigo apgahdaschanas un minetam mehrkam nahks par labu. Wina zer, ka winas nodoms atradihs patifschchanu pee Latweeschu tautas, ka schi winas barbus palihbhehs weizinhaht. Tadeht komiteja gresschahs us Latweeschu tautas dehleem, seewahm un meitahm ar firfinigu

luhgšchanu, preefūhtih tīwinai preefšči basara un iſloſeſchanaſ derigas-
leetas un gahdaht par loſchu pirkšchanu. Ihpaschi Latveeſchu ſelte-
nites waretu ſekmeht komitejas darbus zaur jauku roldarbu iſſtrahda-
ſchanu. Dahwanas lihdi 10. maijam nobodamas komitejas lozel-
teem, jeb eesuhtamas uſ ſchahdahm adrefehm: P. Allunā ū. Zelga-
wā, Ēvara eelā, Brandta namā un S. Weinberg ū., leelajā eelā,
Wilnas weefnižā. Par eenahkuſchahm dahwanahm tilks twiteerets
„Rīgas Lapā“ — „Baltijas Semkopī“ — „Latveeſchu Awiſes“ un
„Mit. Ztg.“

Katra loſe makſā 25 kap. ū.

No **Sakāsmuiſchās**. Nelaika draudſes ſkolotaja Seltina ū.
weetā, kuresh wehl ne pilnus preezus gādus nedabnja ſawu gruhtu un
ſwarigu amatu kopt, jo paſčā ſchi gada eefahkumā, — jauna=gada
rihtā — pehz ilgakas ſlimibas winu aſrahwa nahwe paſchōs ſpehka
gadōs no wina darba=lauka un no mihkeem veederigeem un ir iſweh-
lets par ehrgelneeku un ſkolotaju lihdiſchiniigais palihga=ſkolotajs,
Kriſtaps Schuberts. — Wehleſim jaunām amata uſnehmejam, — ka tam
iſdotos zaur uſzihtibu un neapnikuſchu ſtrahdaſchamu ſawas draudſes
peemihſibu un eeweheroſchamu eemantot. Zo ka Sakāsmuiſchās drau-
dſe ſawus iſhſtenus „draudſes wihrus“, kaſ ari winas labumus eewehe-
ro un ar winu laipni roku rokās eet, prot zeenit un gobat, tas ir jau
wairak reiſas ſlaibri peerahdits. (.)

Kurseme. Lihdsschinigais Kuldīgas virspilstejas aševors, barons Roberts son Volshwing, zaur eekchleetu ministerijas pāwehli no 17. marta 1878. ir apstiprinats par Bauskas pilskunqu.

Leepaja. Zaur Visaugstaki apstiprinatu ministeru-komitejaš spreedumu no 20. novembra 1876. ir nolikts preeksch Leepajas ostaš isbuhwes 5,657,114 rubli. Nu „Goloß“ siro, ka jau scho paavaari ar darbeem eefahkshot, kamdeh̄ ari walstsrentejai usdots zeku-ministerim preeksch tam 1,500,000 rubli ismalsat. Tules departementa pahrwaldneeks Kotschalew's bija ari pats Leepajā atbrauzis un klaht, kad jaunbuhwejamam tulesnomam gruntsakmeni līka. —

Kuldīgas wezā plostā-krogā naikši no 26. us 27. martu ī. g. notikuše briesmīga slepšanās. Kuldīgas grunts un māju iepašchneeks Kristaps Lāzmanis un vina mahte krogā dzīshwojot ar dzelzes-fahrti nosisti un galwaš-kausās pāwišam ūdānsīts. Domā, ka naudas fahriba slepšanas us šo briesmīgu darbu pāskubinājuše. No tēsas puses sīhihs leetas deht ismeklēšana eesahkta.

35 Lehrpatas peenahk ta behdiga wehsts, ka 2 studenti 28. marta f. g. Mehtras upē aufstu nahwi atraduschi. Ziteem peezeem, tas ari laiwinā bijuschi, laimejees isglahbtees, par dalai zaur pelde-schanu, pa dalai zaur zitu peepalihsibū. Wissinatese isbraukuschi, studenti mehginauschi zaur tilta apakschu zauri braukt, bet ne-eeweh-rojuschi, ka mastabalkis par garu, un ta tad laiwina apgahsusehs un studenti paschā upes widū uhdēni eekrituschi. Nostihluscho likli wehl naw atrashti. Apbehddinatee wezaki pat goda algn issolijschi par liklu usmekleschanu.

Kalugā uhdens pluhdi scho paivasari bijuschi dauds leelaki ne kā agrakōs 1829 un 1849 gadōs. Ižja laikā wifas upēt tuwakas eelas pahrpluhduščas. Wairak namu no uhdena pa wifam nopoštiti un weena mahjina ar wiseem eedsihwotajeem aifrauta projam. Uhdens pluhdi par laimi usnahkuščhi deenās laikā, kur katram dauds mas bijis eespehjams no breesmahm glahbtees. Skahde wehl ne=efot ap=rehkinata. Ižpaſchi nabadiigakeem eedsihwotajeem, kas upes tuwumā dsihwojuschi efot loti leela skahde jazeesch.

Orel. Dzelsszeka-stanzija Ismalkovo 25. marta f. g. eenahza kahds garidsneeks ar zela-komu (tshemodanu), isnehma biletī, eeneša sawu zeka-komu wagonā un to tur nolizis, eegahja stanzijas restorazījā, preeksch ajsbraukschauas wehl atspirdsinatees. Bet pēc tam, winsch pahrklausīja trešcho swanishchanu un kad ahrā isgahja, tad jau wilzeens bija projam. Garidsneeks nu suhdsā stanzijas-preekschneku, lai telegrafeere ū otru tuvalo stanziju, ka tshemodans isnemams un til ilgi usglabajams, līhds ihpachneeks pats tur nobrauks un to hanemis. Tas nu ari notika, bet otrsā stanzijas deenestnekeem tshemodanu ū wagonā išnemot daschadu eemeslu dehk israhdiyahs, ka ar to naw pareissi. Tee tshemodanu attaisija un atrada tanī eegulbitu—dsihwn behrniku. Schihs leetas dehk no tečas tuhlin protokols ū—nemts. —

Hamburgas polizeja kahdā weesnīzā newikus usgahjuſe ſa-
beedribu, kas nodarbojuſehs, nerīktigu Kreewijas papihra-naudu pa-
fak taisidama. Pee tam veedalijees vats mahju ſaimneels, wina ſeewa-
dehls, meita un wehl kahds tur apmetees Polis. Naudas iſplati-
ſchana notikuſe Berlinē zaur ziteem pee ſchihs beedribas peederoſcheem
lozekleem, kas ari tureenes polizejai zaur telegraſu ſinams darits.

Kasanas gubernā pee semneelkeem iżżehlees babs. „Goloſs“ sino, ta Kasanas pilsehta no ubagodameem semneelkeem eſot pahraf pilna. No semnwas paſneegtas dahrwanas nepeeteekot, wiſeem truhfuma zeetejeem valihofset.

Rihgā par pilsehtas galwu ir iswehlets birgermeisters Roberts Büngher ar 60 balsim un par wina weetneeku leelahs gildes elstermanis Gustafs Mollien ar 70 balsihm. Gada-alga nolikta pilsehtas galwai 10,000 un wina weetneekam 6000 rubli. —

Mahzitajs Neulands, kas kopā ar mahzitaju Herschelmani no Widsemes un Igaunijas litera draudsehm schim gadam sahkotees kuva, pee Donawas aissuhiti, tur eewainotus un slimus lutertijigus kareiwus ar Deewa wahrdeem eepreezinat, us tehwiju laidis daschas eevehrojanas wehstules, kuras mums laipni preefuhitas. Starp zītahm leetahm mahzitajs Neulands no Sistowas, 16. martā, raksta tā: „Ba dselsszeku mehs notifikum pee Simnizas, pulkst. 11 wakārā. Fuhrmanis nebija dabujans — fuhrmanis jeb „nadwoß“ Schē ir pa-juhgs kā pee mums „suhdu rati.“ Tā tad gahjām tāhs $2\frac{1}{2}$ werstes lihds pilssehtai lahjam. Mēhsu žulānis — Dichter vīna wahrs — palika pee muhšu leetahm dselsszeku barakā. Aisejot mehs wehl redsejāhm us Simnizas leelzela ūrgu gulam, kas tur us leelzela dubłos noslīhžis. Pawīzam bija ne-apdomigi, nahts laikā uſdrīkstetees zaur scheem dubleem eet. Bet kas to gan tīz, eekam naw Simnizu redsejis? Tā tad mehs brādajam lihds pulkst. 1 nakti pa Simnizu aplahrt, lihds pehdigi kahdas weesnizas preefschā atgadijamees. „Hotel Pilder“ fāz̄ ūho goda-mahju, kur mehs par 2 gultahm kahdā no dehleem aisa-taitā ruhme, kas tik leela, ka starp abahm gultahm wehl tikai masai dselses krahsnei un benkitim bija ruhmes, kopā 12 frankus (5 rubi.) aismalkajahm. Mehs likahm eekurinat un tas bija muhšu nelaimē, jo osola malkas gabalini bija ūlapji un krahsnes triuba zaura. Man wais-jadseja lihds pulkst. 4 nomodā patikt un durvis wāla turet, tai mehs no duhmeem neno-olptu. — No rihta mehs bridahm lihds komandan-tam, tura mahja pa laimi bija turvumā. Tas apsteleja saldatus us nahloschu deenni farkana krusta barakā pee Deewa kalposchanas. Winshch mums bēva kaſaku lihdsā, kas us tureeni mums zetu rahdijs. Nei mehs tikahm reis is dubleem ahrā. Schē mehs pawadijahm us ben-keem un us muhšu lauka-gultahm 4 naktis, no 9. lihds 13. martam. Ankstumi un dihmis mehs drihs eeradahm un mehs bāubijahm to waren leelu preeku, diwi reis sprediki ūzit, festdeen un ūwehtdeen (es 160 Latweescheem un Herschelmanis 76 Igaunieem un 12 Wahzeescheem), winshch weenā tūkšchā barakā, es us plascha lauka kahdā ūzū ūkalcne pee Donawas, taisni Sistowai pretim. Laiks bija jaunks. Kad buhtu Tu ūho Latweeschi preeku redsejis! Winu widū bija ari Soriffs, kas no Skultes ne ilgi atpakał pee mums kuva eeswehtits. Peħz̄ spredika peenahza barons Bolenschwing is Grobinas, kas no farkana krusta beedribas Tehrpatas ūmnizai Sistowā bija leetas atvedis un eedewa mums 2 maius zīndu un ūku. Kātrs dabuja diwi pahrus un tā muhšu ūwehtdeenas Deewa kalposchana jaunki nobeidsahs.

"Slateet, mahzitaja kungs," kahds sapeers fazija, "jchē pahri pretim muhs pirmās leelgabalu lodes krita schinī karā, kad mehs par Donawu pahri gahjahm, un nu jchē atskan muhsu walodā Deewa meera-wahrds." — Par spihti wiseem gruhtumeem, ko es zelā panefis, es ne-esmu ne kad tik lajmigs un sawā sirdi tik padewiggs bijis, kā schinīs deenās Simmizā. Tee kaudis turejahs pee manis kā behrni, newareju ne wakā tikt, pa dākai mani ari pawadija zaur simmizahm. Man waijadseja wineem skaidri isskahslit, kas es ekmu un ka tehwijas draudzes mani suhtijuschas pee saweem atstahteeem behrneeu. Testamentes, ko es isdaliju, man bija daudskahit par peeminu mans wahrdē ja-eraksta. Naw ari brihnumē, ka es sprediki faziju, kā war buht wehl ne kad sawā muhschā. Kas par laimi, ka mehs bijahm diwi un wa-rejahm sawas juhtas weens otram išajit. Tā tad weena no wijsaukahm peeminahm manā dīshwē paliks dīlszszela baraka un zeete

Sistowā mahzitaji Neulands un Herschelmanns pastka lihds 21. martam. Simnizā un Sistowā kopā wini noturejuschi 6 reis Deewa falpošchanu, diwi reisas preefesch Wahzeem, diwi preefesch Igauneem, diwi preefesch Latweescheem; pee schihim Deewa falpošchanahm boudija fw. wa-kariku 33 Wahzeeschi, 268 Latweeschi un 122 Igaunt. Kad nu abi mahzitaji dsirdeja, ka Tironwā un Gabrowā ap 2000 slimneeku gulot, un domaja to widū ari dandī tizibas brahku otrast, tad wini apnehmahs ari us tureeni aisbraukt, eekam wina zaur Rütschku un Giurgewo atpakal dodahs us Butareschti un tad tahs slimnizas us Kreewijas robeschu puši apmeklē. — Deemschehl mehs nupat dabonam finu, ka Neulanda mahzitajs pa tam ar Moldawas drudsi ūsafirdsis. Zeresim, ka Neulanda k. nepalits ūwam ūwehtigam darbam par upuri; zeresim, ka wiach ūpirgts un wehels ūluhs akkal atdots ūwai braudsei!

Visjānnakās jīnas un telegrami

G. M. Jelgava, 12. apr. Rā selmigu lihdselli, zaur ko draudoschais larsch ar Anglijā varetu kūht novebrītē, lihds īshim visur arvēnu mehī usluhītā nodomātā kongreñā, pēc kura nesanahlschanas, it tā pēc viņiem politītas sajūlumīem, Anglija vainīga. Vina jauz un agiteerē, musīna un draubē visur un uš visām pušēm, pēc tam iomehr nezissazīdamā, ko ihsti grib. Tātā lihds tā tāhs zītas leelmalītā uš lahdā meera-noluhtu weenojusčahs, tē Anglija zet attal jaunus schehrītus un pa tam, it tā no drudscha frātītā, rihlojāhs un apbrunojāhs uš tāru. Rā jau minets, karas beedra vīnai nav išbewees dabot. Turpītum naw mairs ko schaubīties, ta vīnai išdeweess Turlam galvo sagrošit, to uš fānu puši dabot. Dāshas sīnas ūan tā, la Anglija ihstā brihītā nodomājūt Konstantinopoli eņemēt, laeu Kreemi, jebjātā tas teem it meegli bija un wehī ir iſdarams, lihds īshim nam eeneahmuši, negribedami Eiropai bailes padarīt un to uš pretoschānos iſarzināt. Rā redzāns Angli til cewehrigi nawlauns un gods teem ir glusītītītās leetas. Bet Konstantinopoli eņemēt wineem iomehr naw cepejams, tamehr Kreemu pulsi tāhs iuwūmā un tamehr teem ihstu kawekti naw zelsī. Tadeht Angli ušmušīnajūtītī Turfus, lai tee ilusumā tāhdus ka-welkus darina, lai ustaša flāntes, tā zītreis pēc Pievens. Bet Kreemi īsho blehnas-darbu it ahtri pamānījūtītī un Leelfirsts Nikolāns Turku valdībāt laidis ūnu, la — ja tuhdā nenostabēs — Kreemi eņemēt Konstantinopoli. Tas nu gan pa-lihdejīs — Turki šo apzeitinātāhanahs-darbu īlūži pēc malas, bei Iurā latrā brihītā war jaunas blehnas godīties, to Angli išperinājūtītī. Visu to sevēhrōdāns un nopečnu widutaja-darbu ījūni leetā ujnehmēs, firsts Bismarks līzis preelschā, lai Angli karas-lugi no Marmora juhreas pa wišam brauz ahrā un Kreemu karas-pulsi lai ari atlabyjāhs no Konstantinopoles; tīlai tad warejshot redzēt maj Anglija teesham grib meeru, la vīna sala jeb maj tas tīlai valschība; ja tas buhs notizis, tad lai jaanhāt preelech-konferențe, tūkai buhū nospreest, pēhž lahdeem panateem tad attal kongresām buhs jaanhāt un nospreest, neweem par San Stefanā pēhgo meeru, bei ari par Eiropas nolihgumeem no 1856. un 1871. g., kuri zaur ne sen noheigto tāru jau tā tā tā pahrgrošti.

Kā saprotējums, Vītonis ihols un vīna amata-beedri Angļu ministerijā ir šajām preleksītūtam negribeja peelkristi, bet wehlaik tērēto tālās atzinības par pareisu un tagad starp Angļu un Krieviju valdībām noteiktā forunashanās, zilā tablu Angļu, zilā tablu Krievu lata spēkiem no Konstantinopoles ja-attahpjās. — Tā tad Wahzu diplomātijai būtu išdemējs, zēlu uš merigū išlūdzīšanās astrost, bet fās war galnot, wai Angļi it drīzī attakā neatrādīs jaunus sohlerīcīlus! —

Uthildes

— es — kim — R. Waj „Osols un wina dñihve“ ir originals, uz tam ja-
atibid, la šchim stahiam ir farovs ihpaschas domas un teizami zenteeni un tapēbz tas
naw pessaitams teen originaleem „ar tapinatahni domahni“ un „bei domahni.“ tam-
debs ari protams, tapēbz muhsu pasihstama „originalu fabrikanta“ raschojumus newa-
refiam peeminet.

— 48 — **N.** Pahrzehlumu un tulsojumu ir daudz, bet tēs tāhds tulsojums ir meistarā darbs. Daščanī labam pahrzehlejam, kas jau tāhdū puspodu grahmatu pahrzehlis, meistarā gods vēstī tāhti tāktumā.
S. E. — u. — A. Atbildi uj jāmu 1. jaunajumu (zolotaja dekl.) Jūhs atrodeit šāg. n. numuru jaut. laisti sem 1. — Tāds otras leetas dekl. lūksojot **N. S.** encyclopedijas Audinajumu 13. un šāvīs numurā.

S l u d i n a j u m i.

Nupat lä isnahkuse un grahmatu vobes dabujama:

Baltijas Semkopja Peelituma I. data

ar schahdeem ralsteem:

1. Smiltneku Andrejs. Websturigs original-stahits if Latveežhu dižhwes un attihstibas-vehstures. Sarakstis Ssbgas. Nodakas: I. Sulenis. II. Smukā modere. III. Smalkā dižhwes. IV. Mihlestibas walgs. V. Tahlā svešhwē. VI. Jaunais leelskungs. VII. Peterburgā. (Peterburgas avises. Spahgis. Barons. Juris Alunans. Strombergis ic.).

2. Sihktali räksi, lahti 90; starp teem: politisti jozi, humoreskas if Baltijas sadisches, latami wahrbi, wišpabrigi jozi, dzejoli ic.

Schī grahmatina ic 7½ druktasloches heb 120 lapi pušes leela un mafsa 40 t.

Jau-nisnahkusee

Likumi un nofazijumi par pagastu valdischanu un poliziju

dabujami:

Rihgā pee B. Dihrla, Schilling'a,
Rapteina un Lukawa.

Jelgawā pee Allunana, Schablowsky,
Vesthorna un Lukas.

Reepajā pee Zimmerman un Ulstina
Eukumā pee Baumana.

Kuldīgā pee Vesthorna.

F. W. Grashmann

Rihgā.

Nikolai-eela blatus frehneku dahrsam
lehgeris un ifstahde
no wišadas sortes.
semk. maschinehm un rihkeem.
Superfossati un ma-
schinu elia.

augst- un masolgradigi ar pefolito labu-
ma apgalwoščanu, tā lä ari tahlī-mehſli
un wišadas laukaimn. maschines un
rihki.

"Balt. Semkopis" no 1875, 1876
un 1878. gada

ir dabujams un mafsa:
stipri eesets: 1875. gada-gahjeens 1 r. 20 t.
1876. un 1877. g. gahjeeni
à 1 r. 80 t.
weegli eesets: tilai 1876 uu 1877. g. g.
1 rub. 60 tap.

Preefch tahdeem, kas usnemahs buhwes-darbus,
daru zaur scho sinamu, ka es no schahs deenas H. G. G. Weber
un beedru kunga dseissleetuwe un maschinubuhwes

eetaise esmu ceriskejis

Planku, dehlu un latu pahrdoschanu

Robert Loder kunga Samssasigu-issrnawashim,

Rihgā.

Publikai, kam tāhdas leetas wajadsigas, eedroschinas it ihpaschi
peedahwat labi spundetos un chweletos grihdas dehlus,
wiſadas sortes fazon-dehlus, preefch durwim, logu kleidun-
gahm, apakšleistein ic. Tahkal daschadakos dehlus, jau no
12 rubl. par 100 gabalu eesahkot, un buhwiplankas wiſadas
wajadsigas sortes un wihses par lehtakeem geneem.

[87-1]

Carl Günther.

Linu un pakulu dsijas
preefch aufshanias

wilnas dsijas preefch aufshanias
folkwilnas deegus preefch aufshanias wiſos numuroš un
pehrwes.

dubultstossa dahnu mehtelus

us 7, 8, 9, 10, lihds 15 rubl. gabala

wiſjaunakas modes pawaſaras mehtelus no zelastina un
kamgarndrehbes us 16, 18, 20 lihds 38 rubl. gabala pawaſaras schaketes wiſjaunakos fasonos us 14, 16, 18, lihds
26 rubl. gab. leetus mehtelus leela ifwehle un jaunakos
fasonos us 8, 9, 10, lihds 22 rubl. audellus leela ifwehle
par lehteem geneem pahrdod.

P. Verchendorffs

Kalku un Schluhnu eelu suhri № 13

Rihgā.

[0-62]

Schigada 28. aprili Emburgas pagas-namē masolās dolas mairak solitajem
klubs pahrdoti 1875. tschetverti magazīns
rūdu un 69 tschetverti magazīns
meeschu.

Turvalas sinas dabujamas Emburgas
pagasta-valde.

Emburgā, 1. aprili 1878. № 55.

[95-2] Preefchstahwiss: Oſoliniš.

Ralstatajs: Struhbergis.

Dos „Balt. Semf.“ nehmejus,

kas jauu mafsu par pagahjušcheem gadeem un par scho gadu wehl naw
atlīhdīnajuschi, ekspedizijs laipni ūsaizina, lai wihi hauu peenahkumu
wiſwehlač ūchi gada aprila mehnesi ispilda, zitadi no
1. maija ūahkot awise wairs netiks ūahkota, ūahpretim ūenako gadu
paradneekus pēhž ta ūaika pee wahrba ūaizinhās, jo war buht ka tee
hauus peenahkumus peemirfuschi.

„Balt. Semkopja“ ekspedizijs.

No zensures atwehlets. Rihgā 10. aprili. 1878.

Schujamas maschines,

ar rokahm lä ari ar
kahjahn dzenamas, pah-
rod lehti un uſ ap-
galwoſchanu

Zieglers un beedris,

Rigā, pilsēhtas Kalku-eelā № 6.

! Uhtrupe!

Zetortdeen 20. un peektdeen 21. aprili
sch. g. tīs ūrgi, rati, ragus, daschadas
fainneezibas-lectas, balti, debki, leetass-
loti u. t. j. pr. wairatsoſiſhanā pahrdoti.

Ventava, 1. aprili 1878.

(94-1)

J. Blumsfeld.

Mahjosta pahrgroſſchana.

Zaur scho it pademigi paſinoju,
ta es hauu plinschu weikalu
(Büchsengeſchäft) us Leelo-eelā №
28, Eggin mahjā, blatus real-slo-
loji esmu pahzehlis un luhdju ūa-
wus zeenijamus tundes pee jaunu
un wezu-daebu apſteleschanas man-
to paſchu ūtigibū dahninat, tā lihds
ſchim.

[91-2]

J. Nicklas.

Wēz-Peebalgā.

Veeldeemi pirmideenā t. i.
17. aprili

teatris.

Gesahkums, tā arweenu, plift,
4 p. pūsd. Pēhž tam weegs
makars.

[82-2] Teatras komiteja.

Augſtgradigus

Guano-Superfossatus

Leopoldshelles kali-mehſlus
apahch politechnikas pahraudības stan-
zijas pahraudības, pefola.

Zieglers un beedris.

Rihgā, Kalku eelā № 6, pretim
bahrinu namam, pilsēhtā.

Ziegleris un beedris.

Rihgā, Kalku eelā № 6.

Ruston Proktorā

lokomobiles un ūukomas maschines, Rauſchenbacha ūiftu-ūukomas ma-
schines, Buckey & Wuda ūkuajamas maschines, wehtijamas, hefteti
un wehl zitas maschines, arklus un arklu-dakas,
augſtgradigus superfossatus un kali-mehſlus ic. sem politechnikas pah-
raudības stanzijas kontroles pahvod.

Drucks pē E. Šieslač'a, grahmatu- un bilšču-druckatāvā. Jelgawā.